

ROZLICZENIE DOCHODÓW UZYSKANYCH W 2011 R. ZA GRANICĄ

Dochody uzyskane za granicą przez osobę zamieszkałą w Polsce – co do zasady podlegają rozliczeniu w Polsce, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307 z późn. zm.), oraz postanowieniami właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Polska.

Ważnym elementem rozliczenia dochodów uzyskanych za granicą jest precyzyjne określenie miejsca zamieszkania dla ustalenia tzw. nieograniczonego lub ograniczonego obowiązku podatkowego.

Miejscem zamieszkania) osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Jest to tzw. centrum interesów życiowych. O miejscu zamieszkania decyduje zatem zarówno czynnik zewnętrzny (przebywanie w danej miejscowości) jak i czynnik wewnętrzny (zamiar stałego pobytu). Nie ma natomiast znaczenia fakt wymeldowania ani okres, w jakim podatnik przebywa w danej miejscowości. Można bowiem nawet na kilka lat wyjechać z Polski, a nadal mieć miejsce zamieszkania w kraju. Miejsce zamieszkania danej osoby to miejsce, z którym jest związana np. osobiście, rodzinie (tzw. stałe ognisko domowe) czy też zawodowo.
WAŻNE: Udowodnienie, gdzie znajduje się miejsce zamieszkania należy do obowiązków podatnika.

Za osobę mającą miejsce zamieszkania na terytorium Polski uważa się (zgodnie z definicją zawartą w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych) osobę fizyczną, która:

- posiada na terytorium RP centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych) **lub**
- przebywa na terytorium RP dłużej niż 183 dni w roku podatkowym.

Powyższe przesłanki rozdzielone są spójnikiem „**lub**”, co oznacza, iż wystarczy spełnienie którejkolwiek z nich, aby zostać uznanym za osobę posiadającą miejsce zamieszkania w Polsce (podlegającą nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu).

Rozwiązaniem eliminującym wątpliwości organów podatkowych w kwestii określenia miejsca zamieszkania obywatela Polski jest uzyskanie tzw. **certyfikatu rezydencji podatkowej** przez osoby, które zarówno pracują jak i mieszkają za granicą.

Certyfikat rezydencji wydają władze podatkowe danego kraju zgodnie przepisami wewnętrznymi (np. w Wielkiej Brytanii certyfikaty rezydencji wydaje HM Revenue&Customs).

Osoby, które uzyskają certyfikat rezydencji podatkowej w innym kraju, w Polsce podlegają jedynie **ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu** - rozliczać

się będą zatem wyłącznie z dochodów uzyskanych ze źródeł położonych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (o ile takie wystąpią), nie muszą natomiast wykazywać dochodów uzyskanych za granicą (w kraju rezydencji podatkowej).

O uzyskaniu certyfikatu rezydencji podatkowej warto poinformować właściwy (do czasu zmiany miejsca zamieszkania) polski organ podatkowy - aktualizując dane na formularzu NIP-3.

Podatnicy pracujący za granicą, których miejscem zamieszkania jest Polska (nie posiadają certyfikatu rezydencji podatkowej w innym kraju), podlegają natomiast **nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu**. Oznacza to, iż ze wszystkich uzyskanych w danym roku podatkowym dochodów - również zagranicznych - muszą rozliczyć się w Polsce.

Osoby podlegające nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, do rozliczenia dochodów uzyskanych za granicą stosują zasady wynikające z odpowiedniej umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania zawartej między Rzeczypospolitą Polską a krajem zatrudnienia (ich treść można znaleźć w bazie LEX lub na internetowej stronie Ministerstwa Finansów -www.mofnet.gov.pl). Stosowane są dwie metody rozliczenia dochodów zagranicznych :

METODA WYŁĄCZENIA Z PROGRESJĄ (stopa %)	METODA PROPORCJONALNEGO ODLICZENIA
stosowana w rozliczeniach dochodów uzyskanych m. in. w krajach : <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wielkiej Brytanii (od 2007r.) ▪ Austrii (od 2009r.) ▪ Czechach, Niemczech, ▪ Słowacji, Litwie, ▪ Włoszech, Cyprze, ▪ Finlandii (od 2011r.) ▪ Francji, Estonii, ▪ Hiszpanii, Japonii, ▪ Irlandii, Łotwie, ▪ Norwegii, Turcji, ▪ Szwecji, Szwajcarii, ▪ Grecji ,Kanady, ▪ Danii (od 2010r.)	stosowana w rozliczeniach dochodów uzyskanych m. in. w krajach : <ul style="list-style-type: none"> ▪ Islandii, ▪ Finlandii (do 2010r.), ▪ Belgii, ▪ Holandii, ▪ Danii (do 2009r.), ▪ Austrii (do 2008r.) ▪ USA, ▪ Wielkiej Brytanii (do 2006r.).

UWAGA : na mocy art. 14 ust. 3 Konwencji pomiędzy Królestwem Danii a Rzeczpospolitą Polską w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobieganiu uchylania się od od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku (Dz. U. z 2003 r. Nr 43, poz. 368 z późn. zm.), wynagrodzenia otrzymywane za pracę najemną wykonywaną na pokładzie statku morskiego eksploatowanego w transporcie międzynarodowym podlegają opodatkowaniu tylko w tym umawiającym się państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

W związku z powyższym dochody wyłącznie z tytułu pracy najemnej na statkach duńskich armatorów są wolne od opodatkowania w Polsce.

METODA WYŁĄCZENIA Z PROGRESJĄ	METODA PROPORCJONALNEGO ODLICZENIA
<p>➤ Polega na tym, że dochód z pracy wykonywanej za granicą (opodatkowany zgodnie z miejscowym prawem podatkowym) będzie zwolniony od opodatkowania w Polsce. Będzie jednakże uwzględniony dla potrzeb ustalenia tzw. <u>stopy podatkowej</u>, która zostanie zastosowana do opodatkowania pozostałej części dochodu, tj. dochodu uzyskanego w Polsce.</p> <p>➤ Gdyby podatnik w danym roku podatkowym uzyskał tylko dochody z pracy w kraju, z którym RP podpisała umowę przewidującą ten sposób rozliczenia dochodów, a w Polsce nie miałby żadnych dochodów, <u>w ogóle nie musiałby rozliczać w kraju zagranicznych zarobków.</u></p>	<p>➤ Polega na tym, że podatek oblicza się od łącznej sumy dochodów (uzyskanych w kraju i za granicą), pomniejszonych o kwoty wolne od podatku.</p> <p>➤ Podatek oblicza się według skali podatkowej obowiązującej w danym roku w Polsce.</p> <p>➤ Od tak obliczonego podatku odlicza się kwotę równą podatkowi uiszczonemu za granicą, ale (UWAGA!) w takiej <u>proporcji</u>, w jakiej zagraniczny dochód pozostaje w stosunku do całości dochodu danego podatnika.</p>
<p>Przykład: Podatnik zarobił w 2011 roku w Polsce 15.000 zł brutto. Po odliczeniu kosztów uzyskania przychodu i składek na ubezpieczenie społeczne dochód wyniósł 12.400 zł. Przez następne miesiące podatnik pracował w Niemczech, gdzie uzyskał dochód w kwocie 20.000 zł.</p>	<p>Przykład: Podatnik przez 4 miesiące 2011 r. pracował w Belgii, uzyskał dochód (po przeliczeniu na złotówki) w kwocie 60.000 zł. Podatek zapłacony w Belgii wyniósł 14.800 zł. W Polsce uzyskał dochód w wysokości 35.000 zł.</p>

Aby obliczyć wysokość podatku do zapłaty w Polsce, należy:

- ustalić wysokość łącznych dochodów:
12.400 zł + 20.000 zł = 32.400 zł.
- obliczyć podatek od całego dochodu (według skali podatkowej – I próg):
32.400 zł x 18% - 556,02 zł = 5.275,98 zł.
- kwotę obliczonego podatku należy pomnożyć przez 100, a następnie podzielić przez sumę uzyskanego dochodu:
(5.275,98 zł x 100) : 32.400 zł = **16,28 %**.

Jest to tzw. stopa podatkowa.

- ustaloną stopę podatkową należy odnieść do dochodów uzyskanych w Polsce:
12 400 zł x **16,28 %** = 2.018,72 zł.

Podatek po zaokrągleniu do pełnego zł wyniesie kwotę 2.019,00 zł.

Aby obliczyć wysokość podatku do zapłaty w Polsce, należy:

- ustalić wysokość łącznych dochodów:
60.000 zł + 35.000 zł = 95.000 zł.
- obliczyć podatek od całego dochodu (według skali podatkowej - II próg):
14.839,02 zł + (95.000 – 85.528) x32% = 17.870,06 zł, po zaokrągleniu do pełnego złotego = 17.870 zł.
- Ograniczenie podatku zapłaconego za granicą – do odliczenia = kwotę obliczonego podatku pomnożyć przez wysokość dochodu uzyskanego w Belgii a następnie podzielić przez wysokość łącznego dochodu podlegającego opodatkowaniu
(17.870 zł x 60.000 zł) : 95.000 zł = 11.286,32 zł

Pomimo zapłaty w Belgii podatku 14.800 zł, podatnik może odliczyć maks. kwotę 11.286,32 zł.

Podatek wyniesie kwotę 6.583,74 zł (17.870, 06 zł - 11.286,32 zł), po zaokrągleniu do pełnego zł = 6.584,00 zł.

Skala podatkowa obowiązująca w 2011 roku :

Podstawa obliczenia podatku (zł) ponad	Podstawa obliczenia podatku (zł) do	Podatek
	85.528	18% minus kwota zmniejszająca podatek 556,02 zł
85.528		14.839 zł 02 gr + 32 % nadwyżki ponad 85.528 zł

Ulga o której mowa w art. 27g ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307 z późn. zm.).

Z tej ulgi ma prawo skorzystać podatnik który podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu i uzyskał w roku podatkowym poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dochody (przychody) :

- ze stosunku służbowego stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy,

- z działalności wykonywanej osobiście,
- z pozarolniczej działalności gospodarczej,
- z praw majątkowych,

który rozlicza się na zasadach określonych w art. 27 ust. 9 albo 9a (tj. stosując metodę odliczenia proporcjonalnego).

Ulga polega na odliczeniu od podatku (obliczonemu zgodnie z art. 27 ustawy pomniejszonego o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne) różnicy pomiędzy podatkiem obliczonym przy zastosowaniu metody odliczenia proporcjonalnego a kwotą podatku obliczonego metodą wyłączenia z progresją.

PIT/ZG – Informacja o wysokości dochodów z zagranicy i zapłaconym podatku:

Składając zeznanie PIT-36 za 2011 rok, osoby rozliczające się z dochodów zagranicznych zobowiązane są dodatkowo złożyć formularz **PIT/ZG**, w którym należy wykazać uzyskane poza granicami Polski dochody oraz zapłacony tam podatek.

UWAGA!

Małżonkowie - niezależnie od sposobu rozliczenia (wspólnie lub odrębnie) - składają odrębne formularze PIT-ZG. Oczywiście formularz wypełnia tylko ten podatnik (małżonek), który uzyskał dochody poza granicami Polski.

W formularzu PIT-ZG wykazujemy uzyskane poza granicami Polski dochody i zapłacony tam podatek po uprzednim przeliczeniu na PLN.

Zasady przeliczania dochodu uzyskanego za granicą na złote:

Z dniem 1 stycznia 2011 roku ustawodawca ujedynolicił zasady przeliczania na złote wartości wyrażonych w walutach obcych. Na podstawie dyspozycji art. 11a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wszelkie wyrażone w walutach obcych :

- przychody (bez względu na ich źródło, czyli m. in. z pracy najemnej za granicą),
- koszty uzyskania przychodów,
- *kwoty uprawniające do odliczenia od dochodu lub obniżenia podatku, wydatki oraz podatek*

należy przeliczać według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania przychodu lub odpowiednio dzień poniesienia kosztu lub zapłaty podatku.

Kursy walut obcych można znaleźć na stronie internetowej NBP www.nbp.gov.pl

Diety

Przychody uzyskane za granicą (a od dnia 1 stycznia 2009 r. również ze stosunku służbowego, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy) należy pomniejszać – za każdy dzień pobytu za granicą, w którym podatnik pozostawał w stosunku pracy (stosunku służbowym, pracy nakładczej bądź spółdzielczym stosunku pracy) - o kwotę stanowiącą 30% diety przysługującej pracownikom sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju.

Kwoty te są bowiem zwolnione od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 20 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Wysokość diet przysługujących pracownikom sfery budżetowej za dobę podróży służbowej określają przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 roku (Dz. U. Nr 236, poz. 1991 z późn. zm.).

WYSOKOŚĆ DIET W WYBRANYCH KRAJACH			
<ul style="list-style-type: none"> • Wielka Brytania - 32 GBP • Austria – 45 EURO • Belgia - 45 EURO • Cypr - 33 EURO • Czechy - 33 EURO • Dania - 324 DKK 	<ul style="list-style-type: none"> • Estonia - 39 EURO • Finlandia – 42 EURO • Francja - 45 EURO • Grecja - 45 EURO • Hiszpania - 48 EURO • Holandia - 42 EURO 	<ul style="list-style-type: none"> • Irlandia - 45 EURO • Litwa - 33 EURO • Łotwa - 48 EURO • Malta - 42 EURO • Niemcy - 42 EURO • Norwegia - 401 NOK 	<ul style="list-style-type: none"> • Słowacja - 33 EURO • Słowenia - 36 EURO • USA - 46 USD • Szwecja - 351 SEK • Węgry - 33 EURO • Włochy - 42 EURO

Interpretacje Ministra Finansów:

W przypadku wątpliwości jak rozliczyć dochody uzyskane za granicą (np. jaką metodę zastosować lub czy w sytuacji uzyskania dochodów za granicą podlegają one obowiązkowi podatkowemu w Polsce) każdy podatnik ma prawo do wystąpienia z wnioskiem do Ministra Finansów o wydanie pisemnej interpretacji w indywidualnej sprawie podatnika, w której nie toczy się i nie toczyło postępowanie podatkowe, kontrola podatkowa, postępowania kontrolnego organu kontroli podatkowej oraz że w tym zakresie sprawa nie została rozstrzygnięta co do jej istoty

w decyzji lub postanowieniu organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej.

Składając wniosek, podatnik jest zobowiązany do wyczerpującego przedstawienia zaistniałego stanu faktycznego albo zdarzenia przyszłego oraz do przedstawienia własnego stanowiska w sprawie oceny tego stanu faktycznego albo zdarzenia przyszłego.

Interpretację w formie postanowienia Minister Finansów wydaje w terminie do 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku. Wniosek o wydanie interpretacji podlega opłacie w wysokości 40 złotych, którą należy wpłacić w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

W przypadku wystąpienia w jednym wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej odrębnych stanów faktycznych lub zdarzeń przyszłych pobiera się opłatę od każdego przedstawionego we wniosku odrębnego stanu faktycznego i ub zdarzenia przyszłego.

Więcej informacji na temat interpretacji indywidualnych można uzyskać na stronie Ministerstwa Finansów (www.mf.gov.pl) w zakładce Administracja podatkowa – Krajowa Informacja Podatkowa – Broszury Informacyjne lub Interpretacja Prawa Podatkowego.

Dodatkowe informacje można uzyskać:

- *dzwoniąc do Krajowej Informacji Podatkowej:*
  - z telefonu stacjonarnego - nr 801 055 055*
  - z telefonu komórkowego - nr 22 330 03 30.*
- *na stronie internetowej Ministerstwa Finansów: www.mf.gov.pl*
- *dzwoniąc do Urzędu Skarbowego w Kamieniu Pomorskim:*
  - tel. 91 38 25 936.*